

KÜLÖNFÉLÉK

Olvasóinkhoz! Egy kellemetlen értesítéssel vagyunk kénytelenek beko-
pogtatni olvasóinkhoz. A nyomda árának a békés idők áraihoz mért négy-
szeres megdrágulása miatt kénytelenek vagyunk a jövő évtől kezdve folyó-
iratunk előfizetési árát felemelni, terjedelmét pedig redukálni. Újévtől kezdve
a Keresztény Magvető évenként 6 füzetben fog megjelenni két vagy két és fél inyi
terjedelemben. *Előfizetési díja évi 10 K lesz, füzetenként 2 K.* A pártoló díj
megállapítását a mi viszonyainkat ismerő és méltányló olvasóinkra bizzuk s
hálás köszönettel vesszük, ha a súlyos viszonyok között anyagi támogatásunkra
jönnek. Nehezen határoztuk el magunkat erre a kettős lépésre. De a kolozsvári
tagjai annak a kicsiny írói körnek, amely folyóiratunk körül csoportosul, a
drágaság súlyos terhe alatt kénytelen volt — habár kedvetlenül — egyhangúlag
azt a megoldást határozattá emelni, amely az előfizetési díjat emeli s ugyan-
akkor a terjedelmet csökkenti. Mindnyájunk lelkében él azonban az a remény,
hogy a viszonyok javulásával a terjedelmet arányosan növelni fogjuk.

Atyafiságos indulattal kérjük tehát előfizetőinket, hogy ez értesítésünket
tudomásul venni szíveskedjenek abban a gondolatban, hogy helyzetünket
minden vonatkozásában megfontoltuk s minden megoldás között ezt találtuk a
legcélszerűbbnek,

A szerkesztő-kiadók.

„A bibliahitihá és a gyakorlati lehipásztori működés” c.
cikkünket, melynek első része folyóiratunk idei 4. füzetében jelent meg, —
sajnálataunkra most nem folytathatjuk, mert a nyomdát, amely folyóiratunkat
eddig nyomtatta, időközben eladták s a kézirat a költöztetés közben elveszett.
Ha közben előkerülne, folytatását is közölni fogjuk. Ez az oka annak is, hogy
az 5. füzet október végén, a rendes időben nem jelenhetett meg. Mindezekér-
t olvasóink szíves elnézését kérjük.

A reformáció 400-dik évfordulója 1917. október 31-ike új fordulatot
jelent a keresztény világ történetében. Ekkor pattant ki az egyszerű barát-
nak: Luthernek lelkéből az a szikra, mely lángra gyúlván, bevilágította az
egyházi visszaélések egész sorozatát s tüzével fölperzseltte Babilon hamis bálvá-
nyait s útát mutatott a léleknek a szolgaság nehéz igájából való menekülésre

és a szabadság ígéret földje felé. Az a szellemi forradalom, mely ennek nyomában támadt, megbecsülhetetlen kincset szerzett meg a keresztény világnak: a gondolat szabadságát, az egyéni hit és meggyőződés szentségét s a lelkiismeret jogait. Kihozta az embert az egyház börtönéből s emberi méltóságának tudatára emelve, jogait és kötelességeit elébe tárta. És a szabadabb lett ember azóta sok tekintetben megmutatta a maga nagykorúságának bizonyítékait. A szabadság szárnyain járva, megismert magasságokat és mélységeket. Megnyitottak előtte az evangéliumnak lapjai s annak alapján rendezte be hitvilágát. Megtalálta a tudománynak elrejtett kincseit s azokat a maga jóllétének emelésére fordította. Megtanult a saját lábán járni s felelősségének érzetében gyümölcsoztette Istentől kapott talentumait. Így nőttek ki az új kor történelmében azok a nagy egyéniségek, akik, mint a hegyen épített város, messze világitnak. Így lett az új kor az általános fejlődés és haladás korává.

Szívünk szerint köszöntjük ennek a világraszóló mozgalomnak első sugarát. Lerójjuk a hála és kegyelet adóját az egyszerű barát előtt, kinek lelkeből indult ki a világot újjá teremtő élet csirája. Feledve a századok folyamán ért méltatlan bántalmakat, mi is ott vagyunk lélekben azok között, akik az eszme diadalának ünnepét ülik, akik a 400-ik évforduló határmegyéjéről hálaival néznek vissza a múltra s bizalommal tekintenek előre a jövőbe. Mert bár „az ajándékokban különbség van, de a lélek ugyanaz”. Ugyanaz a lélek ereje készít minket is szólásra és cselekvésre, ami szözlött a reformátorokban. Ugyanazon törzs hajtása vagyunk mi is, mint a többi protestáns testvéreink s velük együtt mi is a hamisítatlan evangélium kincseit keressük s a názareti Mester követésére igyekszünk. Vajha a nagy jubileum ünnepi hangulata megtermékenyítene az egész hazai protestántizmus életét! Vajha a reformáció szép jelszavai s áldásos irányzata mindennapi életünkben is találják meg érvényesülésüket, hogy együttesen növekednénk abban, aki fő, t. i. a Krisztusban! V. A.

Országos Evangéliumi Protestáns Szövetség. Debreczennek igazi protestáns szabadelvűséggel és keresztényi érzéssel megáldott püspöke, Balthazár Dezső, már régóta foglalkozik valamely egyesület eszméjével, mely a hazai protestánsokat tömörítve, egy táborban összehozná. A reformáció 400 éves fordulóján az ige testté vált. Ennél jobb alkalmat nem is lehetett volna találni a szép gondolat megvalósítására. F. é. november hó 1-én megalakult az Országos Evangéliumi Protestáns Szövetség Budapesten. A szövetség célját igen szépen fejtette ki az elnöklő Balthazár püspök. Azt mondta a többek között, hogy *Magyarországon nem két, hanem három protestáns egyház van.* Ha e három protestáns egyház között hitelvi és szervezeti unió nem jöhet létre, a szellemi közösséget társadalmi alakulásban juttassák kifejezésre.

A szövetség alapszabályait a belügyminiszter jóvá is hagyta. A tisztikart az elnöklő püspök előterjesztésére így alakította meg a gyűlés: elnökök: Bethlen István gróf és Kapy Béla ev. püspök, alelnökök: Némethy Károly államtitkár és Ferenc József unitárius püspök, főtitkár: Haypál Benő ref. lelkész, titkárok: Veress Jenő dr. és Kaas Albert báró. Üdvözljük a szövetséget s nemes céljához méltó sikert kívánunk működéséhez.

V. A.

A lelkészek háborús segélye. Az eddigi háborús években a Hadsegélyező Hivatal utaltványozott háborús segélyt a lelkészeknek. A főrendiház pénzügyi bizottságának ülésén Wekerle miniszterelnök egy kérdésre kijelentette, hogy háborús segélyre a lelkészek jövőben is számíthatnak, de nem a törvényhozás útján, minthogy a törvényhozás csak a közszolgálati alkalmazottakról, gondoskodik, akik közé csak a tanárokként vagy hitoktatókként működő lelkészek vehetők fel.

A debreczeni egyetem teológiai tiszteletbeli doktorai. A király megengedte, hogy Baltazár Dezső, gróf Degenfeld József, Dicsőfi József, Dóci Imre, Kovács Sándor, báró Prónay Dezső, Raffay Sándor, Szeremley Sámuel, Szilassy Aladár, gróf Tisza István és Zoványi Jenő részére a debreceni egyetem a teol. doktori oklevelet kiállíthassa.

Béke-szózat. Az összes németalföldi protestáns egyházak békére hívó szózatot intéztek a kormányokhoz és népekhez, a semlegesekhez és a hadviselőkhöz. A béke útját akarják egyengetni. Október 7-én felolvasták e szózatot az összes németalföldi protestáns gyülekezetek templomaiban. Megküldötték hozzánk is. Komoly erkölcsi felfogás, a háború pusztításainak szellemi és erkölcsi tekintetben romboló hatása érzik ki e felhívásból. Lesz-e valami foganata, nem bizonyos, de erős bizonyosságtétel mellett, hogy a lelkek már régóta sóvárogják a megváltó békét.

Az 1848. évi XX. f.-c. végrehajtása. Köztudomás szerint az 1848. évi XX. f.-c. harmadik pontja kimondja, hogy „minden bevett vallásfelekezet egyházi és iskolai szükségéi közálladalmi költségek által fedeztessenek”. Értesülésünk szerint a jelenlegi kormány tervbe vette, sőt már munkálja is e törvénynek a katolikus autonómiával kapcsolatosan a teljes végrehajtását oly módon, hogy az eddigi segélyeknek megfelelő tőkeösszeget juttatna a különböző prot. egyházak segélyezésére. De — gondolatunk szerint — e kérdésnél nagy figyelemmel kell lenni a minden oldalon megnövekedett igényekre, amelyeknek kielégítésére az eddigi segélyek közel sem voltak elégségesek. De figyelemmel kell lenni különösen az unitárius egyház speciális helyzetére, ha a lélekszám arányát vesszük, messze elmarad a többitől, leszétszóródottságánál fogva közigazgatása s a hívek lelki gondozása aránytalanul több költségbe kerül. Reméljük, hogy ez a szempont is érvényesül a kérdés rendezésénél.

A párbaj eltörlése. Ifjú királyunk nem egy tétivel bizonyította már is, hogy elfogulatlan, előítéletektől mentes, modern gondolkozású. Nov. 7-én kiadott napi parancsával eltörlötte a párbajt, mint amelyben a becsületsértés

ügyek elintézése a fegyverforgatásban való ügyességtől függ. Eddig a katonaságnál uralkodó felfogás mélyszerítette rá — helyesebb belátás ellenére — a polgári társadalomra a párbajt. Most már, minthogy a katonaságtól száműzve van, bizton lehet remélni, hogy a polgári életben is meg fog szünni a párbajozás s így a középkornak ez az elavult s korunk szellemébe sehogy sem illő intézménye eltűnik. Remélni lehet, hogy az igazságszolgáltatás sem fogja oly elnézően megítélni a párbajhősöket, mint eddig s így a párbaj a polgári társadalom életéből is teljesen el fog tűnni.

Anyá-, csecsemő- és gyermekvédelem, mint fantárgy a leány iskolákban. A háború irtózatosságot emberpusztításra s a nemzet jövőjéről való gondoskodás üdvös rendelet kiadására bírta a közoktatásügy vezetőjét. A háborúban szenvedett vérvészeség nemcsak az önvédelmet, hanem a békés, építő munkát is veszélyezteti. A jövőre az lesz az igazi védelem, ha a roppant mértékben megnövekedett munkára nem tudunk elég erős munkás kezét teremteni. Ebből a szempontból lehetetlen be nem látni az anyá- és csecsemővédelem országos szervezésének nagy fontosságát. Nálunk ijesztően nagy — minden védekezés mellett is — az életük legelső idejében elhaló gyermekek és a gyermekágyas halottak száma. A háborúban amazok száma még növekedett, a születések száma pedig megapadott. Elsőrendű nemzeti érdek tehát, hogy az állam is, a társadalom is megtegyen mindent, hogy a baj enyhíthessék s a népesség szaporodásának akadályai elháríthatassanak. A bajnak kettős forrása van: a tudatlanság és a könnyelműség. Nem tudják, hogy kell a gyermeket születésétől felnövekedéséig gondozni. Nem tudják, mert nem tanították meg rá sem az anyákat, sem az apákat. S könnyelműen veszik ebből kötelességeiket sokan, mert csak szüleik s közvetlen környezetük gyarló példáját ismerik.

Ezen a kétféle bajon akar segíteni a rendelet, midőn az anyá- és csecsemővédelem kérdéseit az iskolai tanítás keretébe illeszti be s lelkére köti minden tanítónak és nevelőnek, hogy a nemzeti tudatosság teljes erejével, a nemzet iránt való kötelességérzésével igyekezzenek ennek az ügynek növendékei lelkét megnyerni.

El kell ismernünk, olyan időben jön ez a rendelet, mikor ilyen kérdések iránt nagyobb a fogékonyság; de másfelől lehetetlen azt is nem látni, hogy a megélhetés mai nehéz viszonyai között megsokszorozódott a gyermekes szülők gondja-baja s ha egyfelől a gyermekvédelem nagy nemzeti fontosságát hangsúlyozzuk, másfelől a megélhetés, nevelés és tanítatás módjait és lehetőségeit is nyújtjuk az azoknak a szülőknek, akik már-már az élet terhei alatt roskadoznak.

Oláh iskolák. Apponyi közoktatásügyi miniszter a háború nyújtotta tapasztalatok alapján elhatározta — debuisseit pridem! — hogy a magyar állam és nemzet nyugalma és biztonsága érdekében a Romániával határos vármegyék oláh népiskoláit államosítani fogja. Gátat akar emelni az eddig szabadon üzött

magyarelleses agitációnak. Az oláh betörés alkalmával ezeknek az iskoláknak a tanítói legnagyobb részben hazafiatlan magatartást tanusítottak. A beözönlő oláh hadakat tárt karokkal fogadták, csúfos visszavonulásuk alkalmával velök együtt mentek ki. Az ilyen államosított iskolákba olyan tanítókat fog kinevezni, akik értik a nép nyelvét, de a tanítás nyelve a magyar lesz. Apponyi különben e kérdésekről egy újságíró előtt így nyilatkozott:

„Nagy szükség van igen komoly természetű ellenőrzésre. A tényállás csak akkor lesz teljes — személyes tájékozódásom révén — ha Erdélybe utazom, amit okvetlenül meg akarok tenni, mihelyt a körülmények engedik. De az eddig már beérkezett hiteles adatok eredménye nem lehetne más, mint a tett intézkedés. Csodálkozom a nagy fölzúduláson: már gróf Tisza István jelezte, hogy az Erdélyben tapasztaltak az állam beavatkozását szükségessé fogják tenni ezen a téren. Voltaképp az ő nyomán haladok, mert ezek olyan dolgok, amelyekre nézve magyar pártok közt elvi ellentét nem állhat fenn Tisza, mint kormányember, semmiesetre sem mondott sokat azzal, hogy a román felekezeti tanügyi személyzetben nagy számmal vannak olyanok, akik megrendülést okoztak: kétségtelen bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a mindkét felekezeti román egyház főhatóságainál a legjobb szándékot is feltételezve, nem sikerült nekik a hazához való ragaszkodás szellemét az ő tanügyi közegeiknél oly mértékben megővni, amint azt — különösen a határszéli vármegyékben ahol a kísértések legerősebben nyilvánultak meg — a haza biztonságának szempontjából föltétlenül meg kell kívánni.

Ennek folytán igenis szükségessé vált azonban a határszéli vármegyékben s azoknál a tényezőknél, amelyek az ellenséges nemzetekkel való fajrokonság miatt leginkább voltak és vannak veszélyeztetett helyzetben, kulturális téren is, sőt főképp kulturális téren, az államnak az eddiginél sokkal intenzívebb beavatkozása. tevékenysége, ellenőrzése. A dolog természetében rejlik, hogy ez a beavatkozás elsősorban a tanítóképző-intézetekre vonatkozik, mert épp a román felekezeti tanítóság körében tettük a legszomorúbb tapasztalást.

Szükség lesz — mondotta továbbá gróf Apponyi — a határszéli megyékben az iskolák nagyobb mértékű államosítására. Szóval: saját román népünkkel és az ő nyelvük sajátosságával szemben való legteljesebb méltányosság és előzékenység mellett kulturhatárt kell teremteni hazánk és a román király ságból idősugárzó befolyások közt. A részletekről ma még nem nyilatkozhatom, de annyit mondhatok, hogy távol áll tőlem a hazai románság és annak jogos nyelvi igényei ellen való hadjáratnak a gondolata is, hanem azért kötelességszerűleg mindent meg fogok tenni, amire szükség van, abból a célból, hogy minden hazai tanintézetben feltétlenül biztosítva legyen a föltétlen államhűség szelleme. Ami ebben az irányban megkívánható, azt — ha lehetséges — az illetékes egyházi főhatóságokkal egyetértőleg óhajtom keresztülvinni, de tágítanom ebben a részben nem lehet.

Ev. teol. fakultás a pozsonyi egyetemen. Az ev. egyház pozsonyi teol. akadémiáját a pozsonyi tud. egyetemmel szorosabb kapcsolatba sze-

retnek hozni E célból tárgyalások folynak az egyház vezetősége és Apponyi közoktatásügyi miniszter között. Ez az oka annak is, hogy a Masznyik nyugalomba vonulásával megüresedett tanári állást nem töltötték be, hanem a jelölések megtörténte után a választást elhalasztották.

Gyászshírek. *Tordátfalvi Halmágyi Sándor* ny. kir. ítélőtáblai bíró, a Ferencz József lovagrend tisztje, az Erdélyi Irodalmi Társaság tiszt. tagja, áldásos, munkás életének 86. évében, nagy türelemmel viselt sok évi kinos szenvedés után okt. hó 13-án megszűnt élni. — *Káli Nagy István* nagybirtokos, életének 49., boldog házasságának 15. évében Nyárádszentlászlón hirtelen elhunyt. Halála nagy és előkelő rokonságot, köztük általános tiszteletnek és nagyrabecülésnek örvendő főgondnokunk családját is gyászba borította. — *Gyöngyössy Béla* ny. miniszteri tanácsos, egyházi tanácsos, Udvarhelymegye törvényhatósági bizottságának tagja, dec. hó 11-én 66 éves korában Vargyason elhunyt. Azon idő alatt, míg hivatala Kolozsvárhoz kötötte, egyike volt azon buzgó tanácsosoknak, akik egyházi gyűléseinken mindig jelen vannak. Gazdasági, de különösen erdőgazdasági kérdésekben sokszor hallottuk s mindig örömmel hallgattuk szakszerű fejtegetéseit, gyakorlati javaslatait, melyeket mindig lendületes szóbeli erővel adott elő s az egyház ügyei iránt való önzetlen szeretete és buzgalma diktált.

Nyilvános köszönet. Méltóságos Szombathfalvi Albert helybeli birtokos, ny. min. tanácsos ur, ki már több rendbeli adományával beirta nevét egyházközségünk Aranykönyvébe, a mai napon egy szép levél kíséretében 2600 K névértékű 3 1/2 %-os koronajáradékot küldött egyházközségünknek örök alapítványképen, hogy ez b. e. nagyanyja, Homoródszentmártoni özv. Biró Károlyné sz. Sárdi Simén Katalin neve alatt kezeltessek s kamatja templomunk céljára fordíttassék. Ez a nagybecsű adomány s az ezt kísérő szép levél újabb ékesen szóló bizonyossága egy nemesen érző szív kegyeletének ép úgy, mint vallásunk iránti megbecsülhetetlen rokonszenvének.

Midőn a nagylelkű alapítványtevőnek egyházközségünk hálás köszönetét e helyen is kifejezzük, egyszersmind kívánjuk, hogy nemes tettének igazi jutalmát találja meg egyházközségünk hálás tisztelete mellett, abban a megnyugtató édes tudathan, hogy Isten előtt kedves dolgot cselekedett.

Recsenyédén, 1917. szept. 23-án.

Orbán Sándor,
gondnok.

Gál József,
lelkész.

TARTALOM.

I. Önálló cikkek, tanulmányok.

	Oldal
IV. Károly — — — — —	1
Dr. Kiss Ernő: I. Ferencz József (Emlékbeszéd) —	3
Zoltán Sándor: Isten személyes felfogása —	11
Kelemen Lajos: Marosköri ingó műemlékeink biztonságba helyezése — — — —	23
Vári Albert: Evolúció vagy degeneráció? — —	29
Gál Kálmán: Az „Á-bé — Ab“ könyve — —	32
(k. e.): Arany — — — — —	49
Vári Albert: A nők és a kereszténység — —	51
Kemény Gábor: Az „emberré“ nevelés elve Rousseau pedagógiájában — — — —	57, 111, 157
Miklós Ödön: Statorius János lengyel socinianus lelkész levele Frank Ádám kolozsvári unitárius lelkészhez 1638-ból — — — —	68
Egyházi életünk az 1914. évi statisztika tükrében —	85
Fekete Gábor (1845—1917) — — — —	97
Dr. Kiss Elek: Az „Énekek éneké“-ről — — —	99
Vári Albert: Gejzánovics Sándor — — — —	121
Pap Domokos: Adatok a papmarasztalás korának történetéhez — — — —	128
Báró Petrichevich-Horváth Kálmán: — — — —	145
Beszédek Fekete Gábor főgondnok temetésén: — — — —	
Ürmösi Károly: Búcsubeszéd és ima — — —	148
Ferencz József: Ima a koporsónál — — —	151
Gál Jenő: Búcsú — — — —	155
Benczédi Pál: A bibliakritika és a gyakorlati lelkipásztori működés — — — —	176
Dr. Kiss Ernő: Tompa Mihály (Születésének százados évfordulójára) — — — —	193
Csiki Gábor: A valláspedagógia alapkérdései — —	202
Ébert András: Legsürgősebb teendőink — — —	219
Vári Albert: Tudomány és protestantizmus — —	230
Az idei főtanács — — — —	234

II. Irodalmi értesítő.

	Oldal
Nyáradmenti: Pályadíjjal jutalmazott unitárius egyházi beszédek	36 38
V.: Értesítőink	40
V. A.: Uj Testamentum. Ford. dr. Masznyik Endre	41
V. A.: Raffay Sándor: Nemes ösvényeken	42
— Lukácsy Imre: Egyházi beszédek. Unitárius Szószék XI. kt.	42
Dr. Gál Kelemen: Varga Béla: A jelentés logikai alkata	89
— Fénysugarak. Erős várunk nekünk az Isten	138
— Szombati-Szabó István irodalmi jelentése	182
V. A.: Szent Ágoston vallomásai	238
V. A.: D. Hadorn Vilmos: Férfiak és hősök	240
V. A.: Szimonidesz Lajos: Jatho beszédei	242
— Molnár Oszkár: Meumann Ernő élete és munkássága	243
V. A.: Szimonidesz Lajos: Férfias hit	244
— Bibliai kézi lexikon	245
— Szimonidesz Lajos: A mi hitünk	246
V. A.: Páhy József: A gyakorlati lelki gondozás körvonalai a gyülekezeti élet fontosabb területein	246
— Uray Sándor: Emlékkönyv a reformáció négyszáz éves jubileumára	247
— S. Szabó József: A magyar reformáció könyve	247
V. A.: Szimonidesz Lajos: Apokaliptikus hangulatok	247
— Az út Tractatus vállalata	247
— Egyesült erővel!	248

III. Különfélék.

Az úrvacsorai pohár. Magyarország nemzeti jövedelme. Tanárok a háborúban	44
Képes levelezőlapok az iskolában. Dóczi Imre ünneplése. Az 1848: XX t.-cikken alapuló igények	45
Koronázási ajándék	46
I. Ferencz József király hagyománya. Jubileumi esztendő. Főiskolai hallgatók. A miniszterelnök Erdély felépítéséről	47
Gyászhirek: Gál Ilonka. Pap Mózsa. Özv. Kiss Mózesné, szül. Árkossy Rózália. özv. Kovács Elekné, szül. havadi Ösváth Erzsébet. Székely Zsigmond	48
Egyházunk hódolata a király előtt	92
Jánosi Béla Brassai esztétikai működéséről. Közgazdasági egyetem. A hercegprimás a békéről	93
Német egyetemi hallgatók a háborúban. Bot az iskolában	94

	Oldal
Háborus ruházkodás. Nem állami tanítók ügye a képviselőházban. Az állami tisztviselők husvétii nagygyűlése — — — —	95
Az állami anyakönyvekbe vajó betekintés. Nagykőrösi ref. Arany János-főgimnázium — — — —	96
Gyászhirek: Nagyernyei Kelemen Miklós. Özv. Duka Jánosné szül. Nagy Juliánna — — — —	96
Az úrvacsorai külön kehely. Lelkészek hadisegélye és családi pótléka. Harangok rekvirálása — — — —	139
Feladatok a háború után. Hadbavonult ref. teológusok tanulmányi kedvezménye — — — —	140
Az özvegyi és árvai illetmények felemelése a reformátusoknál. A dunántúli ref. egyházkerület — — — —	141
A hadigondozó. Pro Transsylvania gyermekvédelmi tanfolyama. Reform-középiskola Kolozsvárt — — — —	142
A VI. német hadikölcsön. A papi pálya és a görög nyelv. Ingyen színházi előadások bécsi középiskolai tanulók részére. A tankönyvek árának emelése — — — —	143
Gyászhirek: Derzsy Géza. Id. Lőrinczy Dénesné — — — —	143
A magyar nyelv a lipcsei egyetemen — — — —	143
A német középiskolák és a hadikölcsönjegyzések. A németek reformációi jubileuma. A hazai reformátusok (i. gy.) Egy bölöni háborus okirat — — — —	183
Az u ₁ kormány tanügyi programmja — — — —	185
Jankovich Béla. Apponyi programmja — — — —	186
Tóth János és dr. Neményi Imre vallás- és közoktatásügyi államtitkárok — — — —	187
Apponyi és a kath. autonomia. A román tanítóképzők. Az iskolák megnyitása. Az országos hadigondozó hivatal — — — —	188
A debreceni ref. teol. fakultás doktoravatási jogot nyert. Lelkészek és tanítók, tanárok családi pótléka. A papi pálya és a görög nyelv — — — —	189
Új vallástanítási terv a porosz középiskolákban. A középfokú nőnevelés — — — —	190
Harangjaink. A budapesti r. k. hittudományi kar szabályzata. Gyóni Géza — — — —	191
A reformáció nemzetközi műemléke — — — —	192
Nőhallgatók száma a budapesti egyetemen — — — —	192
Gyászhirek: Telman Sándor. Kövendi Weress József — — — —	192
Olvasóinkhoz! — — — —	249
„A bibliakritika és a gyakorlati lelkipásztori működés“ — — — —	249
A reformáció 400-ik évfordulója — — — —	249
Országos Evangéliumi Protestáns Szövetség. — — — —	250

IV

	Oldal
A lelkészek háborús segélye — — — —	251
A debreceni egyetem teológiai tiszteletbeli doktorai. Béke- szózat. Az 1848. évi XX. t. c. végrehajtása.	
A párbaj eltörlése. — — — —	251
Anyá-, csecsemő- és gyermekvédelem, mint tantárgy a leányiskolákban — — — —	252
Oláh iskolák — — — —	252
Evang. teol. fakultás a pozsonyi egyetemen. — — — —	253
Gyászhirek: Tordátfalvi Halmágyi Sándor, Káli Nagy István. Gyöngyössy Béla — — — —	254
Nyilvános köszönet — — — —	254